АГОНЬ
Ахоўвае ад Нядобрых Духаў.
Выкарыстоўваецца ў час абрадаў і магічных дзеянняў

III. *“СВЯТА РАЎНАДЗЕНСТВА”*
13.15 – 13.35

Музычнае суправаджэнне:	**Абрадавыя гульні і традыцыйныя танцы:**
“Мілавіца” *(М.Сітко)*	*“Лявоніха”* *“Кракавяк”* *“Падэспан”* *“Нарэчанька”* *“Ва садулі”* *“Полька з дзеркачом”* *“Полька-расцяпа”* *“Проса” (гульня)* *“У карагодзе мы былі” (карагод-гульня)*
“Вянок” *(А. Пятроўская)*	*“Акуліна”* *“Страданія”* *“Падэспан”* *“У гарочку” (гульня)*
“Раме” *(В Калацэй)*	*“Верабей”* *“Ойра літоўская”* *“Базар”*
“Этна-Суполка” *(Т.Шадунова)*	*“Падэспан”* *“Юрачка”* *“Картузэ”* *“Кракавяк”* *“Какетка”* *“Грушка” (карагод-гульня)* *“У карагодзе мы былі” (карагод-гульня)* *“Явар”*

Этнаграфічныя звесткі

П.В.Шэйн: “У Гомельскім павеце дзяўчаты збіраліся гуртам і ішлі на узвышаныя месцы, звычайна каля гумнаў, падсцілалі салому і, пасеўшы на яе, спявалі да позняй ночы веснавыя песні. Гэтыя песні разносіліся па наваколлю і былі чуваць на суседніх “зборных пунктах”. Часам спявалі на чарзе: у адным месцы пачнуць і спыняцца, у другім працягваюць. Хлопцы ж з дудкамі і гармонікамі пераходзілі ад адной групы да другой”.

ЗЯМЛЯ
Прастора і месца існавання людзей і ніжэйшых (зямных) багоў

Слоўнічак
удзельніка абрадавага свята:

Абрад - сукупнасць рытуальных дзеянняў, якія ілюстроўваюць рэлігійныя ўяўленні ці бытавыя традыцыі

Абрадавае свята - масавае культурнае мерапрыемства з духоўна-магічным дзеяннем, якое праводзіцца эстэтычнымі сродкамі святочнай культуры (песня, танец, карагод, музыка, карнавалізацыя, атрыбутыка). Прымеркавана да асаблівых перыядаў жыцця чалавека, звязана з момантамі узвышанага ўрачыстага стану яго душы

Бог - вышэйшая звышнатуральная істота, надзеленая вышэйшым розумам, дасканаласцю, якая кіруе светам (у розных абліччах – Ярыла, Вялес...)

Вырай - прастора ў Небе, куды адлятаюць на зіму птушкі і душы памерлых людзей

Вяснянка - (веснавая загукальная песня) “самастойная” песня-абрад, якая заўсёды мела магічнае прызначэнне. Яе выкананне не суправаджалася ніякімі абрадавымі дзеяннямі. Вяснянкі самі фарміруюць абрадавыя дзеянні.

Загуканне - веснавое *свята* і старажытны рэлігійны *абрад*. Рытуальныя дзеянні і песні абраду накіраваны на тое, каб наклікаць і паскорыць вяртанне цёплага, сонечнага і ўрадлівага перыяду года – *Вясны*. Кожны беларус з Ёю звязвае свае надзеі на багаты ўраджай, дабрабыт і шчасце

Марэна - смяротны дух, які пануе над зямлёй і людзьмі. Калі прыходзіць час вясны – вымушана хавацца ў Наўі

Птушкі - персанажы архаічных міфаў, з'яўляюцца вешчымі. Міфічныя істоты, якія з'яўляюцца паведачамі Бога (сарока, воран, жаваронак, бусел)

Рытуал - (лац. ritualis – абрадавы) – стэрэатыпныя і паўтаральныя дзеянні ў рэлігійных, побытавых ці гаспадарчых абрадах, святах

Ярыла - (Юр'я – хрысціянскі святы) Бог у сваім веснавам абліччы, апякун урадлівасці і кахання. З яго жыццём звязаны пачатак сапраўднай *Вясны* (ст.славянс.“Яр”– Вясна, “яравы” - веснавы)

Цэнтральны дзіцячы парк імя М.Горкага

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў

Цэнтр дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі «Вікторыя» г.Мінска

Педагогі (кіраўнікі фальклорных калектываў), дзеці і моладзь г.Мінска і Мінскай вобласці

кампанія «Будзьма беларусамі»

А б р а д а в а е   с в я т а
ГУКАННЕ ВЯСНЫ

Памажы, Маці, нам Вясну гукаці!
Божа, дай, Божа, дай, Божа, памажы!

Дата правядзення: 4 красавіка
Час правядзення: 12.00 – 14.35
Месца правядзення: Цэнтральны дзіцячы парк г.Мінска

Мінск 2013